

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę.
Sprawdź, czy kod w lewym
górnym rogu naklejki to **E-100**.
Jeżeli tak – przyklej naklejkę.
Jeżeli nie – zgłoś to nauczycielowi.

EGZAMIN MATURALNY Z JĘZYKA UKRAIŃSKIEGO

POZIOM PODSTAWOWY

DATA: **20 maja 2021 r.**

GODZINA ROZPOCZĘCIA: **9:00**

CZAS PRACY: **170 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **50**

**WYPEŁNIA ZESPÓŁ
NADZORUJĄCY**

Uprawnienia zdającego do:

dostosowania
zasad oceniania.

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 13 stron (zadania 1–10).
Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
6. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
7. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.
8. Możesz korzystać ze słowników językowych.

EMUU-P0-**100**-2105

Прочитай текст і виконай завдання 1.–6.

Дмитро Плахта

Із Данії на велосипеді. Як і навіщо «копенгагенізувати» українські міста?

В Асоціації велосипедистів Києва Вадим Денисенко працює координатором з національної роботи. Нинішні стосунки столиці та двоколісного він описує так: «Зараз Київ доволі повільно, але все-таки рухається в бік того, щоб стати дружнім для велосипедистів містом. Зокрема, вже розроблена концепція розвитку велоінфраструктури. Йдеться про документ, який містить системний підхід до вирішення інфраструктурних проблем. Також у цій концепції зроблено огляд необхідних змін до законодавчих і підзаконних актів на національному рівні. Отож, такий документ уже існує і зараз очікує на ухвалення депутатами міської ради. Якщо вони проголосують, то це, фактично, буде дорожня карта розвитку велоінфраструктури в Києві».

У місті наразі існує лише один повноцінний веломаршрут – «Троєщина – Європейська площа». Вадим зауважує, що є плани на побудову ще 11 таких маршрутів із різних районів міста до центру. [...]

«Данська велоінфраструктура – еталон якості. Ми не можемо взяти і перекласти 60 років роботи із розвитку велосипедного транспорту на українські реалії. Однак ми можемо, наприклад, адаптувати їхні технічні стандарти організації руху велосипедистів, – відзначає громадський активіст. – А в плані велокультури Україна не має свого унікального шляху. Є світова практика: там, де з'являється безпечна для велосипедиста інфраструктура, з'являється і велосипедист. Вигоди велосипеда на короткій дистанції очевидні у порівнянні з використанням громадського чи приватного транспорту. Для прикладу, у Києві поява велосипедного маршруту на Троєщині спричинила потроєння велосипедного трафіку на цій ділянці».

Серед інших українських міст, які рухаються в напрямку покращення велоруку, Вадим Денисенко називає Івано-Франківськ. За його словами, хоча там лише 9 км інфраструктури, концентрація інноваційних рішень на них колосальна: так звані *bike box* (місця зупинки велосипедів перед автомобілями на світлофорах), ефективно спроектовані контрсмуги, якісні місця паркування. Також у велолідерах – Львів, лідер за кілометрами велоінфраструктури, яких майже 100 км, і Вінниця.

Якщо у містах майбутнього люди продовжуватимуть масово пересідати з автомобілів на велосипеди, то такі перспективи, без сумніву, тішать. Якщо до цього руху планують приєднатися українські міста, то працювати в цьому напрямку треба починати тут і зараз. Велосипедна столиця Європи – Копенгаген – також не за рік будувалася.

За: Д. Плахта, *Із Данії на велосипеді. Як і навіщо «копенгагенізувати» українські міста?*, „День”, <https://day.kyiv.ua>

Завдання 1. (0–1)

Закінчи речення. Зазнач правильну відповідь.

Слово «копенгагенізувати» – це

- А. фразеологічний зворот.
- Б. архаїзм.
- В. авторський неологізм.
- Г. запозичення.

Завдання 2. (0–2)

Підбери антоніми до слів:

починати – .....

покращення – .....

повільно – .....

майбутнє – .....

Завдання 3. (0–1)

Доповни дефініцію відповідним словом із третього абзацу.

Мірило, зразок для порівняння з чим-небудь – це .....

Завдання 4. (0–1)

Зазнач правильну відповідь. У якому реченні автор пише про потребу врахування чужого досвіду?

- А.** Якщо вони проголосують, то це, фактично, буде дорожня карта розвитку велоінфраструктури в Києві.
- Б.** Однак ми можемо, наприклад, адаптувати їхні технічні стандарти організації руху велосипедистів.
- В.** А в плані велокультури Україна не має свого унікального шляху.
- Г.** Якщо у містах майбутнього люди продовжуватимуть масово пересідати з автомобілів на велосипеди, то такі перспективи, без сумніву, тішать.

Завдання 5. (0–1)

На основі тексту поясни значення останнього речення.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Завдання 6. (0–3)

Напиши резюме тексту обсягом 40–60 слів.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania 7.–9.

Саміра Аббасова

Коли тиша починає звучати – і ми її чуємо...

Як харківський жестовий театр дозволив собі вийти за межі звичного

Понад сто років у Харкові діє унікальний театр – його актори не розмовляють і не співають. Точніше, і розмовляють, і співають, відчуваючи музику через вібрацію підлоги, танцюючи завдяки почуттю ритму і виконуючи пісні рухами рук. Народний театр міміки і жесту „Аріадна” ставить вистави не лише для глядачів із вадами слуху, а й для всіх, хто чує. Для цього жестикуляція персонажів на сцені дублюється мовою дикторів, актори виконують музичні номери і навіть танцюють. І саме цим театр вирізняється з поміж інших труп.

Окрім харківського колективу, в Києві ось уже 50 років існує професійний театр міміки і жесту „Райдуга”. Аналоги такої трупи в світі є лише в двох містах – Нью-Йорку та Москві. [...]

В Харкові відбулася прем'єра сучасної вистави „Приборкання норвливої” за п'єсою Вільяма Шекспіра. Цією виставою „Аріадна” святкувала своє сторіччя. Нагадаємо, „Приборкання норвливої” – комедія Вільяма Шекспіра, яку було вперше опубліковано 1623 року. За сюжетом багатий італійський дворянин Баптиста Мінола хоче видати заміж двох своїх доньок, але старша Катаріна має гострий язик і важкий характер, а до молодшої Б'янки залицяються одразу кілька молодиків.

За словами менторки молодіжної команди театру „Аріадна” і фахівчині з медіакомунікацій Олени Зіненко, оригінальний текст Вільяма Шекспіра було важко передати жестовою мовою. Тому для вистави його було не лише перекладено, а й скорочено. Емоційність вирізаних реплік актори компенсують засобами пантоміми й мовою тіла. Тому вони грають на сцені значно експресивніше, ніж актори звичайного театру. [...]

Найамбітніша мета трупи „Аріадна” – зняти фільм жестовою мовою. В світі неодноразово знімали таке кіно. Воно цікаве для глядачів альтернативним поглядом на класичний кінематограф. Приміром, 2014 року український режисер Мирослав Слабошпицький зняв фільм „Плем'я”. За задумом автора, жестова мова в ньому навмисне не перекладається субтитрами чи закадровим голосом. Режисер вважає, що такі універсальні емоції, як любов або ненависть, не потребують перекладу. Олександр говорить про зйомки фільму як про найбільшу мрію колективу: – У трупі вже є актор,

оператор за освітою, який готовий взятися за роботу. Я розумію, що це досить дорого, але ми прагнемо розширити межі можливого. Наша творчість надихає нас і мотивує інших мріяти, не здаватися і вперто прямувати до своєї мети.

За: С. Аббасова, *Коли тиша починає звучати – і ми її чуємо... Як харківський жестовий театр дозволив собі вийти за межі звичного*, „День”, <https://day.kyiv.ua>

Завдання 7. (0–1)

Добери значення до наведених термінів.

1. пантоміма
  2. вистава
  3. драма
-
- А.** Твір, який поєднує кілька видів мистецтва: музику, живопис, літературу і т. д. для створення єдиного, тотального, гармонійного сприйняття.
  - Б.** П'єса соціального, історичного чи побутового характеру з гострим конфліктом, який розвивається в постійній напрузі.
  - В.** Вид сценічного мистецтва, в якому художній образ створюється за допомогою міміки, жестів, пластики тіла тощо.
  - Г.** Твір театрального мистецтва, обмежений часовим терміном з використанням режисерського задуму, акторської гри, драматургічного твору (літературного джерела), музики, театральних декорацій та механізмів тощо.

1 ....., 2 ....., 3 .....

Завдання 8. (0–2)

Добери синоніми до слів:

персонаж – .....

команда – .....

мета – .....

молодик – .....

Завдання 9. (0–1)

На основі тексту запиши дві риси характерні для театру міміки і жести.

.....

.....

.....

.....

.....

Завдання 10. (0–37)

Wybierz jeden temat i napisz wypracowanie

Тема 1. Природа – це казковий світ чи небезпека для людини? Поміркуй над проблемою, беручи до уваги наведений фрагмент і весь твір Михайла Коцюбинського *Тіні забутих предків*. Звернись до іншого тексту культури. Твоя робота повинна налічувати мінімум 250 слів.

Михайло Коцюбинський
Тіні забутих предків

Коли Іванові минуло сім літ, він уже дивився на світ інакше. Він знав вже багато. Умів знаходити помічне зілля – одален, матриган і підойму, розумів, про що канькає каня, з чого повстала зозуля, і коли оповідав про все те вдома, мати непевно позирала на нього: може, воно до нього говорить? Знав, що на світі панує нечиста сила, що арідник (злий дух) править усім; що в лісах повно лісовиків, які пасуть там свою маржинку¹: оленів, зайців і серн; що там блукає веселий чугайстир, який зараз просить стрічного в танець та роздирає нявки; що живе в лісі голос сокири. Вище, по безводних далеких недеях², нявки розводять свої безконечні танки, а по скелях ховається щезник. Міг би розказати і про русалок, що гарної днини виходять з води на берег, щоб співати пісень, вигадувать байки і молитви, про потопельників, які по заході сонця сушать біде тіло своє на каменях в річці. Всякі злі духи заповнюють скелі, ліси, провалля, хати й загороди та чигають на християнина або на маржину, щоб зробити їм шкоду.

Не раз, прокинувшись уночі, серед ворожої тиші, він тремтів, сповнений жахом.

Весь світ був як казка, повна чудес, таємнича, цікава й страшна.

Тепер він вже мав обов'язки – його посилали пасти корови. Гнав в ліс своїх жовтаню та голубаню, і коли вони потопали в хвилях лісових трав та молодих смеречок і вже звідти обзивались до нього, як з-під води, тужливим дзвоном своїх дзвінків, він сідав десь на узбіччі гори, виймав денцівку (сопілку) і вигравав немудрі пісні, яких навчився од старших. Однак та музика не вдовольняла його. З досадою кидав денцівку і слухав інших мелодій, що жили в ньому, неясні і невловимі.

Знизу підіймався до Івана і затоплював гори глухий гомін ріки, а в нього капав од часу до часу прозорий дзвін колокольця. З-за галузки смереки виглядали зажурені гори, напоєні сумом тіней од хмар, що все стирали біду усмішку царинок. Гори щохвилини міняли свій настрій: коли сміялась царинка, хмурився ліс. І як трудно було вдивитись в те рухливе обличчя гір, так трудно було дитині спіймати химерну мелодію пісні, що вилаась, тріпала крильцями коло самого вуха і не давалась.

Одного разу він покинув свої корови і подряпавсь на самий ґрунь (верх). Ледве помітною стежкою підіймався вище і вище, поміж густі зарослі білої папороті, колючої ожини й малини. Легко перескакував з камінця на камінчик, перелазив через повалені дерева, продирався крізь гіллячки кущів. За ним підіймався з долини вічний шум річки, росли гори, і вже вставав на крайнебі блакитний привид Чорногори. Довгі плакучі трави крили тепер боки гори, дзвінки корів обзивались, як далеке зітхання, все частіше попадалось велике каміння, що далі, на самім вершку, творило хаос поламаних скель, списаних лишаями, здушених у гадючих обіймах корінням смерек. Під ногами в Івана

---

¹ Маржинка – худоба.

² Недеї – дикі верхи гір.

кожний камінь вкривали рудаві мхи, грубі м'які, шовкові. Теплі і ніжні, вони ховали у собі позолочену сонцем воду літніх дощів, м'яко вгинались і обіймали ногу, як пухова подушка. Кучерява зелень гогозів і афин³ запустила своє коріння у глибіню моху, а зверху сипнула росою червоних та синіх ягід.

<http://www.ukrlib.com.ua>

Тема 2. Проаналізуй наведений твір. Визнач тезу й обґрунтуй її. Твоя робота повинна налічувати мінімум 250 слів.

Українка Леся

Contra spem spero!

* Без надії сподіваюсь! (Лат.)

Гетьте, думи, ви хмари осінні!
То ж тепера весна золота!
Чи то так у жалю, в голосінні
Проминуть молодії літа?

Ні, я хочу крізь сльози сміятись,
Серед лиха співати пісні,
Без надії таки сподіватись,
Жити хочу! Геть, думи сумні!

Я на вбогім сумнім перелозі
Буду сіять барвисті квітки,
Буду сіять квітки на морозі,
Буду лить на них сльози гіркі.

І від сліз тих гарячих розтане
Та кора льодовая, міцна,
Може, квіти зійдуть – і настане
Ще й для мене весела весна.

Я на гору круту крем'яную
Буду камінь важкий підіймать
І, несучи вагу ту страшную,
Буду пісню веселу співать.

В довгу, темную нічку невидну
Не стулю ні на хвильку очей –
Все шукатиму зірку провідну,
Ясну владарку темних ночей.

---

³ Афини – лісові ягоди, чорниці.

Так! я буду крізь сльози сміятись,
Серед лиха співати пісні,
Без надії таки сподіватись,
Буду жити! Геть, думи сумні!

2 травня 1890 р.

<https://www.ukrlib.com.ua>

WYPRACOWANIE
na temat nr .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A series of 25 horizontal dotted lines for text entry.

Dotted lines for writing.

Tabele wypełnia egzaminator!

		Liczba punktów	Suma	Uzasadnienie przyznania 0 punktów
rozprawka	A.	0 - 3 - 6		
	B.	0 - 4 - 6 - 9 - 12		
interpretacja	A.	0 - 2 - 4 - 6		
	B.	0 - 4 - 8 - 12		
	C.	0 - 1 - 2		
	D.	0 - 2 - 4		
	E.	0 - 1 - 2		
	F.	0 - 1 - 3		
	G.	0 - 2 - 4		
	H.	0 - 2 - 4		

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)

